

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Dr. Edvarda Beneše Mladá Boleslav,
Laurinova 905**

Laurinova 905, 293 01 Mladá Boleslav

Identifikátor školy: 600 049 205

Termín konání inspekce: 19. – 22. leden 2004

Čj.:	c4-1045/04-5143
Signatura:	oc4cx114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, cizí (anglický/německý) jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině přírodovědných předmětů (přírodopis/přírodověda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
2. materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, cizí (anglický/německý) jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině přírodovědných předmětů (přírodopis/přírodověda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
3. průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, cizí (anglický/německý) jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině přírodovědných předmětů (přírodopis/přírodověda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
4. využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona 564/1990 Sb., kontrolovaným obdobím je rok 2002,
5. státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů prováděná ve smyslu § 18 odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů - kontrolované oblasti: odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků ve sledovaných předmětech, resp. skupinách předmětů k termínu kontroly, učební plány v základní škole a učební osnovy ve sledovaných předmětech a skupině předmětů ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, vykazování počtu žáků v základní škole k termínu kontroly, organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti v základní škole ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, výchovná opatření v základní škole ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly,
6. uskutečnění tematicky zaměřené inspekce Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dr. Edvarda Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905 (dále ZŠ), je plně organizovanou školou s dvanácti třídami 1. a jedenácti třídami 2. stupně, kterou ve školním roce 2003/2004 navštěvuje 595 žáků (kapacita 610 žáků), z toho 87 dojíždějících, ze 37 obcí. Zřizovatelem školy je Statutární město Mladá Boleslav, Komenského náměstí 61. Od 1. ledna 1993 vystupuje ZŠ v právních vztazích jako příspěvková organizace. Její součástí je školní družina. Škola dlouhodobě realizuje vzdělávací program Obecná škola. Od 4. ročníku zřizuje specializované sportovní třídy, vždy po jedné v ročníku, se zaměřením na lední hokej; tyto třídy pak pokračují v 6. – 9. ročníku ve vybrané specializaci mj. i prostřednictvím rozšířené výuky tělesné výchovy (viz Další zjištění).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z 18 pedagogických pracovníků, kteří českému jazyku v 1. až 9. ročníku vyučují, je 16 odborně i pedagogicky způsobilých k výuce; učitelka třídy III. A dosaženým středoškolským

vzděláním kvalifikační předpoklady nesplňuje, učitel třídy V. C má vysokoškolské vzdělání nepedagogického směru.

Cizí jazyky vyučuje celkem 6 pedagogických pracovníků. Učitel anglického jazyka ve třídách IV. A, V. C, VI. C a VII. C (z důvodu nemoci nepřítomen) a učitelka německého jazyka ve třídách 7. a 9. ročníku jsou k výuce předmětu odborně a pedagogicky způsobilí. Výuku cizích jazyků v ostatních třídách zajišťují učitelé bez odborné způsobilosti.

Učitelka matematiky ve třídě III. A vystudovala střední pedagogickou školu, a proto nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, které jsou dány § 2 a § 3 vyhlášky č. 139/1997 Sb. Ve třídě V. C učí matematiku učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku fyziky a základů techniky na 2. stupni, který je v současné době dlouhodobě nepřítomen. Ostatní učitelé kvalifikační podmínky splňují. Celkem předmět učí 16 učitelů, z toho 12 na 1. stupni, čtyři na 2. stupni (z nich dva jsou důchodci, kteří zastupují dlouhodobě nepřítomnou kvalifikovanou učitelku).

Všech pět učitelek přírodovědy (tři pro nemoc chyběly) i oba učitelé přírodopisu splňují kvalifikační kritéria daná příslušnou vyhláškou.

Učitelka tělesné výchovy (Tv) ve třídě III. A, učitel Tv ve třídách IV. A, V. A a VI. A a učitelka Tv v dívčích odděleních tříd VI. BC, VII. AB, VII. C, VIII. BC a IX. AB příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce nemají (uvedený učitel dokončuje studium na FTVS). Ve třídě V. C předmět vyučuje učitel bez odborné způsobilosti. Ostatní vyučující kvalifikační předpoklady splňují. Tělesnou výchovu vyučuje na škole celkem 15 pedagogů.

Přidělené úvazky respektují v maximální míře jednotlivé aprobační učitelů.

Organizační struktura školy a zajištění jejího provozu jsou zpracovány v písemné podobě v Organizačním řádu, platném od 1. ledna 2003. Jmenovaný dokument má dobrou úroveň a ve 14 bodech konkrétně vypovídá o vedení školy, jejím členění na tři úseky (výchovně-vzdělávací, provozně-ekonomický a školní družinu) včetně jasně stanovených kompetencí. Řízení školy je podrobně popsáno v Pracovním řádu. Kompetence jsou rozděleny mezi oba vedoucí pracovníky, tj. ředitele a jeho zástupce. Ředitel školy zodpovídá za úsek ekonomický, řídí práci vedoucí vychovatelky školní družiny a výchovné poradkyně - jejím prostřednictvím i tři vedoucí metodických orgánů metodického sdružení a dvou předmětových komisí; v kompetenci zástupce ředitele je úsek provozní (školník, správní zaměstnanci), činnost dvou předmětových komisí, navíc sám vede předmětovou komisi tělesné výchovy. Systém řízení je v písemné podobě poměrně přehledný. Informace jednotlivým pracovníkům jsou předávány individuálními konzultacemi, na nástěnkách ve sborovně (zejména formou měsíčních plánů), na informativních poradách, či na pedagogických radách. Přestože ve škole funguje intranet, není ke kontaktu s vyučujícími, k předávání informací, pokynů a nejrůznějších materiálů vedením školy prakticky využíván. Ředitel i zástupce se v těchto záležitostech velmi často obrazejí na pracovnice sekretariátu školy. V průběhu vlastní inspekce byly ředitelem školy poskytovány členům inspekčního týmu neúplné, nejednoznačné, či dokonce protichůdné informace - např. nepravdivé tvrzení o neexistenci žákovské a učitelské knihovny, neschopnost věrohodně doložit a vysvětlit zpochybnitelným způsobem provedený dodatečný zápis o úpravě (snížení) osobního ohodnocení pracovníků školy. Nemalé problémy se vyskytly při získávání základních údajů (existence dvou odlišných verzí Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2002/2003, nesoulad mezi oficiálně vykazovaným počtem učeben v zahajovacím výkazu a skutečným stavem apod.). Činnost šesti metodických orgánů - metodické sdružení vyučujících 1. stupně, předmětové komise společenských věd (do ní patří český jazyk), cizích jazyků, tělesné výchovy (zde navíc i tzv. Rada sportovních tříd), přírodovědných předmětů a výchovných předmětů - se řídí ročním plánem. Předmětová komise společenských věd má činnost v tomto školním roce zaměřenou převážně na akce organizačního charakteru (výběr

divadelních představení pro děti, přípravy olympiád, různých soutěží atd.), předávání informací o vzdělávacích akcích, koordinaci časově-tematických plánů apod. Metodicky zaměřených akcí je méně. Pozitivem je vzájemná informovanost vyučujících o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Jedné začínající učitelce a jednomu začínajícímu nekvalifikovanému učiteli (oba učí tělesnou výchovu) jsou přiděleni uvádějící učitelé (zástupce ředitele, resp. ředitel). Vedení je průběžné a spočívá především v teoretické přípravě a seznamování s organizačními záležitostmi školy, méně je zaměřeno na vlastní pracovní činnosti, jejich cílenou a funkční analýzu. Dokladuje to velmi nízký počet hospitací ředitele školy a jeho zástupce u začínajících a nekvalifikovaných pedagogických pracovníků k termínu inspekce. Rovněž vzájemné hospitace zůstávají nevyužity. Hospitační činnost ředitele školy (zaměřena na 1. stupeň a humanitní předměty) a jeho zástupce (přírodovědné předměty 2. stupně a předměty výchovného zaměření) je celoročně naplánována. Jími uskutečněné hospitace ve školním roce 2003/2004 – ke dni kontroly celkem 16 – však potvrzují částečný nesoulad s předloženými plány hospitací na měsíce září až listopad 2003. Úroveň pohospitačních rozhovorů ředitele a zástupce s hospitovanými učiteli i jejich způsob provádění rozboru navštívené vyučovací jednotky nemohly být hodnoceny, neboť během čtyřdenní inspekce nevykonali jedinou návštěvu některé ze sledovaných hodin, přestože k tomuto byli vedoucím inspekčního týmu zřetelně vyzváni.

Také plán kontrolní činnosti je součástí celoročního Plánu práce. Vzhledem k předmětu inspekční činnosti byly posuzovány především úplnost a kvalita vedení povinné dokumentace včetně existence kontrolních mechanismů a jejich četnosti. I zde se vyskytly nesrovnalosti – jednak mezi informacemi podanými ředitelem školy (mj. o počtu kontrol třídní dokumentace) a údaji v měsíčních rozpracováních zmíněného plánu, jednak mezi naplánovaným (vyšším) a skutečně provedeným (nižším) počtem těchto kontrol. Škola vede předepsanou povinnou dokumentaci. Co do úplnosti a správnosti vyplňování byl zaznamenán větší počet drobnějších pochybení a registrováno bylo i několik vážnějších nedostatků – kontroly např. neodhalily chybně sestavený učební plán (viz Vzdělávací programy), neprůkazné zápisy v třídních knihách, nesprávné označování tříd a ročníků či neúplné údaje u změn ve stavu žactva a nevyplněná záhlaví tabulek v třídních výkazech. Rozšířeným nešvarem je opravování známek v katalogových listech. Zjištěné údaje svědčí o formálně a nedůsledně prováděných kontrolách.

Ředitel školy řeší „za chodu“ personální obsazení školy – někteří učitelé ze školy odešli, další jsou dlouhodobě nepřítomni a vzniklou situaci bylo nutno ošetřit mj. zástupem. Tato skutečnost se částečně negativně promítla do věkové skladby členů pedagogického sboru – k termínu inspekce v ZŠ působilo celkem sedm učitelů s praxí nad 40 let.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), zpracovaný dle příslušného metodického pokynu MŠMT, chybí. DVPP je zcela opomenuto i v Plánu práce na školní rok 2003/2004. Ředitel školy nezpracovává zprávu o DVPP, ta tudíž chybí i ve výroční zprávě o činnosti školy. Nevytváří si databázi akcí DVPP, jichž se učitelé zúčastnili; jediným podkladem, nepřehledným, jsou došlé faktury s vyúčtováním konkrétní akce příslušným vzdělávacím střediskem. Nekoncepčnost a nedostatečné působení vedení školy na pedagogický personál se odrážejí v poměrně nízké účasti pracovníků na vzdělávacích akcích - ze 33 členného sboru mělo v roce 2003 potřebu dále se vzdělávat jen 15 učitelek. Ty se zúčastnily, jednotlivě nebo v malých skupinách, celkem 25 různých seminářů a kurzů s akreditací MŠMT. Určitá nevyrovnanost se vyskytla v četnosti návštěv - pět učitelek absolvovalo jedinou akci, jedna učitelka se naopak vzdělávala hned devětkrát. Ředitel školy ani jeho zástupce se v roce 2003 nezúčastnili žádné z akcí hrazených z příspěvku na DVPP. Pouze sedm učitelů absolvovalo v roce 2003 v rámci projektu *Informační gramotnost PC* kurz úrovně „P I“.

Z přidělené dotace (47.800,--Kč) tak škola vyčerpala jen menší část (17.100,--Kč), zbytek vrátila na účet zřizovatele.

Kritéria pro hodnocení zaměstnanců školy nebyla v písemné podobě ředitelem předložena. Ten mimo jiné prokazatelným způsobem neinformuje pracovníky o důvodech provedených úprav osobního ohodnocení. Nevyužívá sebehodnocení pracovníků a sám je rovněž písemnou formou periodicky nehodnotí.

I přes citelné nedostatky zejména v systému vedení zaměstnanců byly personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti celkově dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve čtyřpodlažní budově školy se nachází celkem 23 kmenových učeben (k původním osmnácti bylo stavebními úpravami v přízemí, resp. ve 2. a 3. patře získáno dalších pět). Dle vyjádření ředitele školy šest z nich zároveň plní funkci odborných pracoven (ze sledovaných předmětů se jedná pouze o učebnu přírodopisu). K výuce slouží dalších pět specializovaných učeben (v zahajovacím výkazu nejsou do výčtu učeben vůbec započítány) - počítačová pracovna, školní dílna, kuchyňka a dvě tělocvičny se standardním vybavením, každá o rozměru 10m x 20m. Z důvodu prostorového omezení je třikrát v týdnu využívána pro výuku jednoho oddělení anglického jazyka i sborovna. Ze sportovních zařízení má škola dále k dispozici tři venkovní asfaltová hřiště pro odbíjenou, košíkovou, malou kopanou a házenou, která jsou po vyučování i o víkendech žákům školy volně přístupná. Chybějící prostory pro atletiku ZŠ řeší využitím blízkého lesoparku k běžeckým disciplínám a areálu ZŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152 (včetně materiálního zázemí), k technickým disciplínám (vrhy, hody, skok vysoký a daleký).

Všichni žáci jsou vybaveni kompletní sadou učebnic. Škola využívá nabídek různých nakladatelství; učitelé upřednostňují pro konkrétní předmět ucelenou učebnicovou řadu, přičemž mají jednotlivě k dispozici i jiné tituly, ze kterých získávají kopírováním výukový materiál. V inventáři nechybí ani další sady (např. na nižším stupni čítanky či doplňující cvičebnice k matematice). Na 2. stupni pracovali žáci se základní učebnicí, menšinově s encyklopedickou literaturou, pouze ojedinele např. s matematickými tabulkami.

Přírodopis je vyučován v odborných pracovnách přírodopisu a chemie; oba vyučující jsou zároveň správci učeben i navazujících kabinetů. Větší podnětnost k výuce skýtala učebna přírodopisu se standardní expozicí více či méně aktuálních nástěnných obrazů i trojrozměrných pomůcek. Výuka ostatních sledovaných předmětů probíhala na obou stupních nejčastěji v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Ty prostorově vyhovují počtům žáků, a zejména na 1. stupni je v nich dostatek místa k netradičním formám výuky (pracovní a relaxační část). Většinově jsou opatřeny zánovním nebo novým žakovským nábytkem, který je však jen v některých třídách velikostně rozlišen. K výměně zastaralého a opotřebovaného nábytku dochází průběžně. Od ledna 2003 k termínu inspekce bylo vybaveno novým nábytkem šest tříd. Prostředí učeben je didakticky podnětnější na nižším stupni, k jeho výzdobě byly využity funkční výukové materiály. Audiovizuální technika je v učebnách zastoupena následovně: TV a videorekordér - 15 ks, radiomagnetofon - 12 ks. Videotéka není vedena, některé tituly naučných pořadů však v inventářích kabinetů (např. přírodopisného) nechybí. Zpětné projekory, ač je škola vlastní, zůstávají bez využití v kabinetech - vyučující upřednostňují pro přípravu pomůcek kopírovací zařízení umístěné ve sborovně. Vybavení informační technikou je vzhledem k velikosti školy podprůměrné. Z celkového počtu 23 ks PC je pouze 10 ks

připojeno na internetovou síť a napojeno na intranet (PC pracovna, sborovna, ředitelna, sekretariát školy), ostatní PC, umístěné v počítačové učebně a v několika dalších, jsou převážně starší provenience. Teprve v průběhu prosince 2003 získala škola výukový software - mj. ke zpestření výuky přírodovědy, přírodopisu a matematiky. Pomůckový potenciál je většinou standardní. V hodinách matematiky používali žáci vlastní elektronické kalkulátory.

K nápravě specifických poruch učení u žáků slouží učebnice (Čítanka pro dyslektiky II., III., IV.) a pracovní sešity, mezi další pomůcky patří bzučáky, mačkadla, čtecí okénka i např. tvrdé a měkké kostky.

Cílená a systematická kontrola efektivního využívání materiálního zázemí ve výuce není vedením školy prováděna.

ZŠ smluvně pronajímá jednu z tělocvičen sportovním oddílům (mj. Tenisová škola mládeže LTC, Lyžařský oddíl TJ Auto Škoda, Oddíl stolního tenisu Akuma Mladá Boleslav), druhá je plně vytižena aerobikem (několik skupin dospělých, jedna skupina žáků ZŠ).

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly celkově dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Obecná škola, čj. 12 025/97-20, ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej se vyučuje podle upraveného učebního plánu – tělesná výchova je zde od 6. ročníku dotována pěti hodinami. Do učebního plánu všech tříd 1. stupně byla zařazena jedna hodina dramatické výchovy. Povinné předměty v 6. až 9. ročníku jsou doplněny o předměty prohloubeného výkladu (literární výchova a dějepisné, zeměpisné, fyzikální, přírodopisné a matematické praktikum) a volitelné předměty (mj. konverzace v anglickém a německém jazyku, základy práce s počítačem). Disponibilní časová dotace, tj. navýšení povinného počtu hodin učebního plánu v 8. a 9. ročníku o jednu hodinu týdně, byla využita v předmětu přírodopis; ten se vyučuje ve všech třídách zmíněných ročníků jako 31. hodina. Využitím hodin disponibilní dotace se zabývala i tematická inspekce. Celý systém je ještě rozšířen o nepovinné předměty v prvních třech ročnících - anglický a německý jazyk, náprava řeči. Anglickému jazyku se navíc vyučuje též formou zájmového kroužku v rámci školní družiny; výuku zajišťuje agentura. Počet vyučovaných hodin u dvou předmětů - hudební výchovy na 1. stupni a prvouky - nesouhlasí s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu; ve všech třídách 1. stupně (s výjimkou třídy III. A) se vyučuje pouze jedné hodině hudební výchovy místo dvou, v obou třídách 3. ročníku pouze třem hodinám prvouky místo čtyř. Učební plán školy nesouhlasí s učebním plánem vzdělávacího programu Obecná škola.

Výuka není v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Zápisy v třídních knihách u sledovaných předmětů zachycují, až na několik výjimek, průkazným způsobem průběh vzdělávání. Kontrolou této dokumentace (školní rok 2002/2003, resp. 2003/2004) nebylo zjištěno nedodržení učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují především rozvrh hodin a školní řád. Zápisy z jednání pedagogických rad neuvádějí, že by v některé z nich došlo k jeho projednání a schválení. Školní řád byl vydán ředitelem školy 1. září 2003. Jsou v něm rozpracována práva žáků a také některé metodické pokyny vydané ministerstvem. Neobsahuje

následující povinná ustanovení: určení doby, na kterou může uvolnit žáka z vyučování třídní učitel a na kterou ředitel školy a povinnosti pracovníků. Mnohá z ustanovení jsou formulována zcela obecně, proto jako norma chování a jednání ve škole mohou sloužit jen formálně.

Rozvrh hodin je v souladu s legislativními požadavky na denní hodinové dotace, zařazení sledovaných předmětů, až na drobné výjimky, odpovídá psychohygienickým zásadám. Během dopolední výuky netrvá žádná z přestávek dvacet minut, což odporuje příslušnému předpisu.

Informační systém vůči žákům a rodičům má vyhovující úroveň, opírá se o tradiční třídní schůzky a případné individuální konzultace. V žákovských knížkách žáků není uvedeno, jak a kdy může zákonný zástupce žáka získat informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka. Ředitel školy jako povinný subjekt také nezveřejnil pro informování veřejnosti na všeobecně přístupném místě žádnou z povinně zveřejňovaných informací (viz § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu informacím). Škola nemá vytvořenou svou webovou stránku v internetové síti. Mezi vedením školy a žáky jsou předávány informace prostřednictvím třídních učitelů, popř. ostatních vyučujících. Ve škole není ustanoven žádný samosprávný žákovský orgán.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 neobsahuje všechny předepsané informace. Chybí v ní informace o praxi zaměstnanců (obsahuje však rodné číslo, adresu a telefonní číslo konkrétně jmenovaných pracovníků), údaje o přijímání žáků do základní školy (do 1. ročníku, do sportovních tříd, do školní družiny), údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí (v tomto případě sdělení, že se inspekce v daném roce nekonala). Vypovídací úroveň zprávy je slabá, obsahuje převážně základní statistické údaje o škole a nemá význam pro autoevaluační činnost školy a další plánování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu není funkční.

Výchovné poradenství zabezpečuje učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 2. stupni. Funkci vykonává od roku 1983. Přestože má tak dlouhou praxi, dosud neabsolvovala ani nezahájila kvalifikační studium výchovného poradenství. Zavedený systém práce je letos jen omezeně funkční, výchovná poradkyně byla dlouhodobě nemocná a ředitel školy nezajistil náhradu. Výchozím materiálem pro práci je velmi obecný plán, jehož obsahem je z velké části plánování administrativních úkonů při evidování žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, včetně žáků integrovaných, popis činností při ukládání jejich dokumentace, při vyplňování přihlášek na střední školy. Plněna je také funkce informační v oblasti volby další vzdělávací cesty vycházejících žáků. Poradenskou roli naplňuje výchovná poradkyně zejména uvnitř školy. Vzhledem k dlouhé pedagogické praxi, osobní profesní zkušenosti a dalšímu vzdělávání v různých kurzech, může svým méně zkušeným kolegům účinně pomáhat řešit některé problémy se žáky. Výchovná poradkyně spolupracuje s vyučující, která má na starosti prevenci sociálně-patologických jevů. Nepodílí se přímo (jen obecným poradenstvím) na vytváření individuálních vzdělávacích plánů. Plány individuálně integrovaných zdravotně postižených žáků jsou zpracovány formálně a obecně, neumožňují zpětné vyhodnocování jejich účinnosti. Důvěrné informace o žácích jsou spolehlivě uloženy a nemohou být zneužity. Pro poradenskou práci s rodiči letos ještě nebyly zahájeny pravidelné konzultační hodiny. ***Výchovné poradenství má vyhovující úroveň, jen částečně přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.***

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku

Výuku českého jazyka na 1. stupni zajišťuje 12 pedagogických pracovníků, na 2. stupni šest. Celkem 15 hospitací (devět na 1., šest na 2. stupni) u 13 vyučujících (čtyři v době inspekce nebyli přítomni) proběhlo ve všech ročnících; sledovány byly všechny složky předmětu, tj. mluvnice, literatura i sloh. Věcná a odborná správnost výuky byla samozřejmostí. Nekvalifikovanost jedné učitelky 1. stupně se na kvalitě výuky negativně neprojevila.

Týdenní učební plán v předmětu český jazyk je ve všech třídách dodržen – v 1. ročníku je jedna hodina českého jazyka dělena, ve třídách 6. až 8. ročníku je předmět dotován čtyřmi hodinami, v 9. ročníku pěti. Plánování a příprava učitelek vycházely z časově-tematických plánů, cíl výuky korespondoval s učebními osnovami. Nové téma bylo vyučováno vždy v návaznosti na předcházející. Žáci se specifickými poruchami učení byli ve výuce zohledňováni.

Výuka na 1. stupni probíhala v estetickém prostředí kmenových učeben, velmi hezky upravených a vyzdobených. Na 2. stupni se vyučovalo v pracovnách, z nichž jedna svým charakterem částečně odpovídala odborné pracovně českého jazyka (v příruční knihovně jsou k dispozici Pravidla českého pravopisu, slovníky a další pomocná literatura); ostatní učebny byly orientovány na výuku dějepisu a zeměpisu. Ve dvou hodinách byla využita videoukázka, dvakrát se pracovalo s magnetofonem, práce s počítači zaznamenána nebyla. Učitelky využívaly možnosti používat informační zdroje, např. slovníky, pravidla, v jedné hodině (třída VII. C) použili žáci k vypracování domácí práce internetu. S běžnými didaktickými pomůckami, jakými jsou učebnice, sešity, pracovní texty, kartičky, ukázky literatury apod., se pracovalo neustále; oživením bylo použít maňásků, elektrických varhan či zajímavých pomůček v hodině nápravy specifických poruch učení.

Skupinová práce a činnost dvojic převažovaly nad frontální výukou, několikrát se vyskytlo problémové vyučování. Zaujala většinou aktivní samostatná práce žáků ve všech hodinách. Pojetí Obecné školy bylo naplňováno zejména v hodinách na 1. stupni - komplexní výuka (především v prvních třech ročnících), časté střídání činností, aktivní práce dětí, rozvoj fantazie. Výuka ve III. B zaujala mj. i prvky dramatické výchovy, mezipředmětové vztahy se nejvýrazněji projeví v hodině literární výchovy v VII. C - téma bylo vhodně propojeno s učivem dějepisu. Grafické úpravě sešitů není vždy věnována dostatečná pozornost. Psychohygienické zásady byly dodržovány - třídy byly osvětlené, větrané, pohyb dětí ve třídě včetně výuky na koberci a častá relaxace byly samozřejmostí. Ve většině hodin chyběla důslednější kontrola správného držení těla dětí při psaní. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení byl viditelný. Zhlédnutá hodina nápravy těchto poruch doložila kvalitní péči o tyto děti.

Motivace byla zřetelná ve všech hodinách - vzdělávací cíl byl sdělen vždy, byť jen stručně. Různé soutěživé hry v úvodu či během hodiny, pochvaly a povzbuzení v průběhu vyučování se vyskytovaly často. Projektové vyučování, organizování různých soutěží, návštěvy divadelních představení (včetně večerních představení pro rodiče a děti), besedy v Městské knihovně Mladá Boleslav apod. rovněž motivují.

Interakce učitel-žák měla velmi dobrou úroveň zvláště v těch hodinách, v nichž byl poskytnut žákům prostor k vlastnímu projevu. Atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu. V některých případech způsob komunikace ze strany učitelek, tj. položení zjišťovací otázky, nedával žákům větší prostor k vyjádření svých názorů. Ne vždy používaly učitelky spisovnou češtinu, samy pak žákům obecnou češtinu tolerovaly.

Převažovalo slovní hodnocení, klasifikace známkami se objevila v několika hodinách. Kontrola 26 žákovských knížek ukázala dostatečnou četnost známek (od 8 do 23). Zastoupeny byly i známky z literatury a slohu, byť v menší míře. Závěrečné zhodnocení práce vyučujícími se objevilo ve čtyřech hodinách na 1. stupni, jinak bylo většinou velmi stručné, ve dvou případech

zcela chybělo vzhledem k časové tísní v závěru. Sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se objevilo pouze v jedné hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích

Ve škole jsou vyučovány anglický a německý jazyk a konverzace v anglickém a konverzace v německém jazyku. Výuku zajišťuje celkem šest vyučujících, z toho dvě učitelky učí oba jazyky. V době konání inspekce byl jeden učitel v pracovní neschopnosti, u ostatních bylo hospitováno opakovaně celkem v osmi hodinách anglického jazyka a anglické konverzace a v šesti hodinách německého jazyka a německé konverzace. Dva vyučující z uvedeného počtu jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku anglického, resp. německého jazyka a čtyři jsou způsobilí pouze částečně. V průběhu sledovaných hodin nebyly zaznamenány žádné zásadní věcné chyby, pouze drobnosti ve výslovnosti.

Plánování a příprava patřily k nejlépe hodnoceným oblastem výuky cizích jazyků. Svědčí to o svědomitosti, pečlivosti a zkušenostech sledovaných učitelek. Stanovené cíle byly přiměřené a výuka vždy navazovala na předchozí učivo. Učitelky se zaměřovaly hlavně na téma a obsah hodin a nikoli na formy a metody, kterými by je žákům mohly přiblížit.

Škola nemá žádnou specializovanou učebnu pro výuku cizích jazyků. Hodiny probíhaly v kmenových třídách, kam za vyučujícími docházejí žáci. Učebny jsou univerzální, pro cizí jazyky nepodnětné a málo motivující, vyučující nemají ve třídách dostupné didaktické a další pomůcky. Tři ze sledovaných hodin byly odučeny ve sborovně, která je k výuce čehokoli zcela nevhodná. Používané učebnice zajišťují bezproblémovou návaznost učiva. Vybavení pomůckami je velmi špatné; ty, které škola vlastní, jsou umístěny v kabinetech a vyučující je kromě níže uvedených výjimek nepoužívají. Ve třech hodinách angličtiny a jedné němčiny byl použit magnetofon, v jedné hodině angličtiny video. Žádná další pomůcka, podporující názornost výuky, použita nebyla, a to ani v hodinách, kde se to přímo nabízelo. Kromě učebnic, tabule a křídly používaly vyučující vlastní namnožené materiály.

Oblast vyučovacích metod, organizace a psychohygienu výuky patřila k nejhůře hodnoceným oblastem. Mezi oběma předměty nebyly větší rozdíly. Málo hodin mělo pevnou stavbu a systém: pět hodin angličtiny a tři němčiny byly zahájeny úvodem, v kterém učitelky žáky seznámily s cílem a obsahem hodiny. Shrnující závěr, ve kterém byl zhodnocen průběh a výsledky žákovského snažení byl pouze ve dvou hodinách angličtiny a dvou němčiny. Všechny ostatní hodiny začaly přímo opravou domácího úkolu nebo cvičením na procvičování a byly zakončeny zvoněním. Zaznamenány byly i metodické chyby: ve dvou hodinách němčiny a dvou angličtiny probíraly učitelky prakticky celou hodinu jeden mluvnický jev – hodiny byly zdlouhavé a neefektivní. Při použití magnetofonu (kromě jedné hodiny němčiny a dvou angličtiny) chyběl jasný poslechový úkol. Navíc kvalita nahrávek (a to se týká i videa) byla velmi nízká. Hodiny konverzace obou jazyků se nijak významně nelišily od běžných hodin, neboť skutečné konverzace v nich bylo málo. Vyučující se soustřeďovaly na opakování a procvičení nových mluvnických jevů. Prakticky všechny zhlédnuté hodiny byly vedeny frontálně, pouze v jedné lekcí angličtiny a jedné němčiny se objevila práce ve dvojicích a ve dvou hodinách angličtiny pracovali žáci krátce ve skupinách. Vždy se však jednalo pouze o vnější diferenciaci, úkoly a náročnost zadání diferencovány nebyly. Vyučující obou předmětů přejímaly mnoho práce a úkolů za žáky, ti byli – kromě několika výjimek – pasivní. Učitelky se snažily vést hodiny v jazyce a nedostatečně si ověřovaly, zda žáci pokynům dostatečně porozuměli, což zvláště v některých hodinách angličtiny způsobovalo značná nedorozumění a zpomalovalo výuku. Tempo hodin bylo sice ve všech třídách přiměřené úrovni žáků, avšak značně zdlouhavé.

Motivaci žáků k výuce cizích jazyků nevěnovaly vyučující systematickou pozornost. Naprostá většina hodina postrádala úvodní motivaci a „nalákání“ žáků na cílovou problematiku. Pouze ve dvou hodinách němčiny byla zaregistrována pochvala; žáci byli, jak je uvedeno výše, velkou část hodin pasivní a probudila je pouze nutnost spolupráce při výjimečné skupinové činnosti. Na druhé straně je třeba zdůraznit, že v hodinách jednoznačně převládala příjemná atmosféra a někdy se objevily i náznaky zájmu o předmět (zvláště v hodinách němčiny 1. stupně). Motivace známkou byla použita pouze v hodinách němčiny v nejnižších ročnících.

Oproti výše uvedenému byla oblast interakce a komunikace hodnocena ve výuce cizích jazyků jako nejlepší. Výjimkou byly pouze dvě hodiny angličtiny (z toho jedna konverzace), kde prakticky k žádné komunikaci nedošlo – jednak vinou nepochopení zadaným úkolům a jednak tím, že vyučující sama provedla maximum požadovaných úkolů. V ostatních hodinách byl vzájemný vztah vyučujících a žáků vyrovnaný a přátelský. Daná pravidla byla vzájemně respektována, v případě nejasností se žáci nebáli zeptat, učitelky jim v mezích možností odpovídaly.

Klasifikace žáků byla prováděna jen zřídka, v několika případech postrádala zdůvodnění. Opakovaně vyučující použily známky s minusy. Zásadním nedostatkem všech hodin byla absence průběžného – a třeba i negativního – hodnocení žakovské úspěšnosti. Provedené a ukončené úkoly postrádaly zhodnocení a dílčí závěr. Ve dvou hodinách němčiny a jedné angličtiny učitelka vhodně využila hodnocení spolužáků. Výsledky žáků jsou v obou jazycích nejčastěji zjišťovány tradičními metodami: ústním a písemným zkoušením, zadáváním dílčích nebo opakovacích testů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Průběh výuky matematiky byl sledován ve 14 vyučovacích hodinách. Dlouhodobé plánování výuky odpovídalo učebním osnovám realizovaného vzdělávacího programu. Úroveň aktuální přípravy na sledované vyučovací hodiny byla u všech vyučujících pečlivá. Zejména ve třídách 2. stupně byla spíše zaměřena jen na obsah než na metodiku a s ní související materiální podporu výuky. Stanovené cíle byly vzhledem k osnovám vhodné.

Organizace výuky byla v době inspekce negativně poznamenána dlouhodobou i krátkodobou nepřítomností několika učitelů matematiky. Dlouhodobě nepřítomné učitele na 2. stupni nahradili učitelé – důchodci, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pouze ve dvou třídách (III. A a V. C) je letos výuka zajišťována učiteli bez příslušné odborné a pedagogické resp. jen bez odborné způsobilosti, veškerá další výuka je poskytována kvalifikovaně.

Materiální podpora výuky, vybavení a uspořádání učeben vzhledem k cílům výuky, k prováděným činnostem, rozsah využití pomůcek a učebnic byly kvalitní ve třídách nižšího stupně, vyhovující na stupni vyšším. Jen v jedné vyučovací hodině byla využita didaktická technika. Převážná část výuky na 2. stupni byla realizována pouze za pomoci tabule, křídly a popř. namnožených pracovních listů.

Sledovaná výuka byla věcně i odborně správná, s drobnými nedostatky v terminologii učitelek 1. stupně. Ve třídách 2. stupně výrazně dominovaly frontální práce a samostatná individuální písemná práce. Nápadný byl malý podíl aktivních činností žáků. Zcela chyběly kooperativní metody učení. Výuka směřovala k zvládnutí pravidel, pouček, vzorců a k jejich použití. Způsob výuky minimálně a spíše v náznacích rozvíjel průřezové kompetence. Neužívaly se vhodné informační zdroje a informativní pomůcky. Výuka ve třídách 1. stupně byla metodicky mnohem

kvalitnější, pestřejší, žáci dostávali příležitost aktivně objevovat nové poznatky, procvičovat si učivo na různých aplikačních úrovních a různými způsoby, důsledně jim byla poskytována zpětná vazba, kvalitně se pracovalo s chybou. Výuka také obsahovala prvky sociálního učení.

Kvalitní vstupní motivace žáků 2. stupně byla v některých hodinách učiteli opomíjena, často byla nahrazena prostým konstatováním cíle či programu. K průběžné motivaci měl nejčastěji stačit obsah učiva, ale ten se ukazoval jako málo účinný. Na konci hodiny se mnohdy nedostával čas, žákům zůstávala nedokončená práce za domácí úkol. Najít vhodné metody průběžné a účinné zpětné vazby se dařilo jen některým vyučujícím. Žáci ve třídách 1. stupně projevovali o výuku daleko větší zájem a pracovali s chutí, protože motivace na počátku hodiny i průběžně byla podpořena nejen obsahem učiva, ale také vhodnou organizací, metodami a formami práce.

Žáci se ve sledovaných hodinách až na drobné výjimky chovali ukázněně, akceptovali dohodnutá pravidla chování a jednání. Učitelé se žáky jednali přívětivě a klidně. Pozornost učitelek 1. stupně byla věnována všestrannému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků, na 2. stupni byla vhodně podporována výchova k toleranci (přijímání cizí chyby apod.). Přiměřené nároky byly kladeny na rozvíjení komunikativních dovedností žáků (matematická terminologie, symbolika).

Jak bylo patrné ze zápisů v žákovských knížkách, učitelé matematiky průběžně písemně zkoušejí s dostatečnou četností. Jiné způsoby diagnostikování stavu nebyly potvrzeny. V průběžném slovním hodnocení převažoval pozitivní přístup. Jediný případ zkoušení, které ústilo v klasifikaci byl v průběhu inspekce zaznamenán v 9. ročníku. Zkoušená látka odpovídala požadavkům osnov, žák nedokázal použít vhodný informační zdroj a spoléhal se pouze na vlastní paměť. Klasifikace byla přiměřená výkonu a byla zdůvodněna slovně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni byly velmi dobré, na 2. stupni byly dobré, celkově dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda

Hospitováno bylo v jedenácti hodinách (8x přírodopis, 3x přírodověda) u čtyř ze sedmi vyučujících (tři učitelky pro nemoc chyběly). Všech sedm je k výuce jmenovaných předmětů plně kvalifikováno. Jen dvakrát obdrželi žáci neúplné a ne zcela přesné informace.

Dlouhodobé plánování učiva koresponduje s učebními osnovami. Bezprostřední příprava pedagogů splňovala požadavek na zajištění návaznosti výuky. většinou se vyznačovala promyšleností a přiměřenou náročností. Menší problémy činilo některým vyučujícím adekvátně časově rozvrhnout jednotlivé kroky či zakomponovat do přípravy důležité aspekty.

Prostředí učeben, ve kterých výuka přírodopisu a přírodovědy probíhá, je většinou podnětné. Expozice nástěnných pomůcek (včetně využití magnetických tabulí) ve třídách 4. a 5. ročníku se týká především stěžejních předmětů, menší zastoupení má ale i přírodověda. Pracovní chemie, ve které je přírodopis také vyučován, je zaměřena monotematicky. Materiální podporu výuky vyučující nejčastěji zajišťovali učebnicí, nástěnnými obrazy, nakopírovanými materiály a dalšími vlastnoručně vyrobenými pomůckami. Pouze menšinou zařazovali např. trojrozměrné pomůcky nebo encyklopedickou a jinou přírodovědnou literaturu. Efektivně využila tabuli k nákresům učitelka přírodopisu. Při laboratorní práci pracovali žáci s obvazovými materiály. Citelně chyběla didaktická technika. Jen v jedné hodině použil učitel ke shrnutí kapitoly učiva video. Zpětný projektor i informační technika ve sledovaných hodinách využity nebyly.

Při úvodním zopakování a procvičení staršího učiva i následném předkládání nové látky vyučující zpravidla volili metodu řízeného rozhovoru. Tu pak, více či méně účelně, prostrídávali individuální prací žáků. Skupinovou výuku zařadila pouze učitelka přírodovědy ve třídě V. B. K zjištěným dílčím pozitivům patří např. participace žáků na výkladu či při

zápisu nového učiva, činnostní výuka na bázi vyhledávání, zjišťování a porovnávání nebo práce s chybou. Zaznamenané nedostatky se naopak týkají mj. psychohygieny výuky (až na výjimku nebyly zařazovány relaxační chvíle), věcné a odborné správnosti předkládaného učiva (nepřesnosti ve specifikaci pojmů, ve vysvětlení významu) nebo neúplných instrukcí s následnými prodlevami ve výuce. Registrovány byly hodiny se stereotypním průběhem výuky a s projevy dominance, ale i vyučovací jednotky, kterým nechyběl náboj a ve kterých byli vidět a slyšet především žáci.

Celkem šestkrát neobdrželi žáci od vyučujících úvodní informaci o cílech hodiny a náplni práce. Ti volili jako způsob vstupní motivace zopakování učiva nebo ústní či písemné ověřování vědomostí žáků. V jednom případě oznámila učitelka téma hodiny hravou formou (přesmyčky). Pochvalami, referáty, „provokujícími“ otázkami i využitím zkušeností žáků se vyučující snažili průběžně udržovat zájem o předmět. Pouze menšinově zařazovali problémové otázky nebo mezipředmětové vazby. Zcela nevyužity zůstaly soutěživé prvky.

Klidná atmosféra ve třídě, kultivovaný projev vyučujících a jejich partnerský vztah k žákům, vzájemné tolerování i apel na dodržování dohodnutých pravidel spolupráce tvořily rámec převážné části navštívených hodin. Žáci byli vedeni, vyjma tří hodin, k souvislejšímu projevu. Některým instrukcím a pokynům vyučujících chyběla úplnost a jednoznačnost. Jen jedenkrát byly zaznamenány projevy mírné žákovské nekázně a netolerance.

Učitelé ověřovali vědomosti žáků ústní i písemnou formou. Klasifikaci oznamovali, zdůvodnění v jednom případě chybělo. Četnost známek je dostačující, kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno nerespektování klasifikačního řádu občasným používáním znaménka minus. Opakovaně bylo registrováno pozitivní hodnocení žáků učitelkou přírodopisu. Až na dvě výjimky vyučující opomíjeli v závěru vyučovací jednotky zhodnotit práci žáků. Sebehodnocení žáků zůstalo nevyužito.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Celkem bylo hospitováno ve 14 hodinách u 7 vyučujících. Časové tematické plány, které mají vyučující zpracované a ze kterých vycházejí při přípravě hodin, obsahují jednotlivé tematické celky jako např. atletiku, gymnastiku nebo sportovní hry. Stanovené cíle a obsahy výuky k aktuálnímu stavu třídy byly vhodné a přiměřené. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost se na kvalitě výuky negativně projevila pouze u jedné vyučující. Ve věcné a odborné správnosti výuky byla zjištěna částečná pochybení.

Výuka sledovaných hodin probíhala v tělocvičnách, jejichž vybavení náradím a pomůckami je nadprůměrné (kruhy, hrazdy, žebřiny lavičky, dostatek basketbalových i volejbalových míčů, kuželů, švédská bedna, kozy, trampolíny atd.). Toto materiální vybavení bylo při výuce v hojně míře využíváno, doplňováno často o magnetofony, které vyučující používali při rozcvičkách a cvičení aerobiku.

Vnitřní členění hodin odpovídalo tomuto předmětu. Úvodní a závěrečné části hodin u nekvalifikované učitelky však vykazovaly dílčí nedostatky (nástupy bez povelů, hlášení i pozdravů, neseznání žáků s cílem a obsahem hodin, závěrečné nevyhodnocení činnosti žáků). Ve všech hodinách, vyjma tří, sami vyučující vedli rozcvičky, které byly zaměřeny především na protahovací cviky. Hlavní části hodin byly vedeny různými metodami a formami, od frontálního pojetí přes skupinové až po využití dvojic či jednotlivců. V průběhu výuky učitelé jasně a zřetelně formulovali úkoly, demonstrovali cviky a činnosti, povzbuzovali žáky,

chválili je za dílčí úspěchy, měli přirozenou autoritu. Všechny hospitované hodiny se vyznačovaly rozmanitostí, častým střídáním činností a zátěže. Žáci byli aktivní, i přes nižší úroveň motivace (zejména u hodin na 2. stupni) se ochotně zapojovali do výuky. Vyučovací proces se vyznačoval poměrně vysokým stupněm efektivity. V některých hodinách však chyběl častější a systematičtější individuální přístup učitele k dětem, jakož i soustavné opravování chybných provedení cviků a činností. Tempo výuky odpovídalo schopnostem žáků, v případě potřeby byla vhodně zařazena relaxace formou hry, zklidňujících protahovacích cviků nebo krátké přestávky s napitím. V několika případech nebyl zajištěn pedagogický dozor nad necvičícími žáky, kteří byli ponecháni bez kontroly v šatně.

Všechny sledované hodiny probíhaly v poklidné, příznivé atmosféře, žáci respektovali dohodnutá pravidla chování, projevovali pozitivní vztah k předmětu, měli dostatečný prostor pro komunikaci. Vyučující vedli žáky k toleranci i vzájemnému respektování. Velmi efektivní byla výzva učitelky ve III.B k podání rukou po závodech v přetahování lanem.

V hospitovaných vyučovacích jednotkách nebyla zaznamenána žádná klasifikace. Hodnocení žáků mělo charakter pochvaly. Všichni vyučující respektovali individuální schopnosti žáků, zvláště patrné to bylo ve třídě III.B u tělesně postižené žákyně. Ocenění pokroku bylo výrazné v hodině aerobiku u nekvalifikované učitelky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Žádné *komerční testy* škola v uplynulém ani tomto školním roce nekupuje a nepoužívá. Výsledky žáků jsou zjišťovány tradičními metodami jako je ústní a písemné zkoušení, zadávání prověrek a testů, které si připravují vyučující nebo jsou součástí některých učebnic. Sebeevaluaci škola neprovádí, vedení školy vlastní testy nezadává.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve sledovaných předmětech celkově dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byla provedena tematicky zaměřená inspekce Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny.

Ředitel školy rozšířil od 1. září 2003 učební plán vzdělávacího programu Obecná škola v souladu s dokumenty MŠMT čj. 31172/2002-22 o jednu hodinu přírodopisu ve všech třídách 8. i 9. ročníku; počet vyučovaných hodin přírodopisu tak byl navýšen na tři hodiny týdně. Při rozšíření učebního plánu o předmět přírodopis bylo přihlédnuto jednak k personálnímu zabezpečení výuky (předmětu vyučují dva učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí), jednak k zájmu žáků a materiálně-technickým podmínkám.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v Rozhodnutí Školského úřadu Mladá Boleslav čj. 61/99 ze dne 28. ledna 2000 a s účinností od 1. ledna 2000, kterým se mění zařazení Základní školy Dr. Edvarda Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými v novelizované Zřizovací listině

této školy vydané Statutárním městem Mladá Boleslav dne 30. prosince 2002 a s účinností od 1. ledna 2003 (bez čj.).

- Na škole jsou od 4. ročníku zřízeny specializované sportovní třídy se zaměřením na lední hokej, ve kterých od 6. ročníku probíhá rozšířená výuka tělesné výchovy. Třídy VI.A, VII.A, VIII.A a IX.A mají 5 vyučovacích hodin týdně, z nichž 3 hodiny tvoří školní tělesná výchova a 2 hodiny žáci trénují s trenéry ledního hokeje. Kvalitní práci s žáky těchto tříd dokladují bývalí žáci školy, kteří v současnosti působí coby hráči přímo v kanadsko-americké National Hockey League nebo v českých ligách. Pro žáky 1. stupně škola organizuje základní plavecký výcvik a výcvik bruslení. Pravidelně jsou také pořádány lyžařské výcvikové kurzy pro žáky sedmých tříd, výběrový kurz pro pokročilé lyžaře a škola v přírodě v Chorvatsku se sportovním zaměřením. Žáci školy se zapojují do různých sportovních soutěží na regionální úrovni s proměnlivými výsledky.
- Rozlehlá školní budova byla v době konání inspekce perfektně čistá a průběžně uklízená, což svědčí o dobré práci provozních zaměstnanců. Stejně tak působí esteticky výzdoba školních chodeb, což kontrastuje s uváděnými nedostatky v podnětnosti a vybavení některých tříd 2. stupně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Učební plán Základní školy Dr. E. Beneše, Mladá Boleslav, Laurinova 905
2. Organizační řád, platný od 1. září 2003, bez uvedení čj.
3. Plán práce – školní rok 2003/2004
4. Aktuální rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004
5. Třídní knihy tříd 1. až 9. ročníku ze školního roku 2002/2003 a 2003/2004
6. Aktuální třídní výkazy a katalogové listy
7. Vnitřní řád školy, povinnosti a práva žáků ze dne 1. září 2003
8. Zápisy z pedagogických rad
9. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
10. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
11. Inspekční zpráva čj. 031 203/98-002163 ze dne 29. října 1998
12. Plán práce metodické komise společenských věd – školní rok 2003/2004
13. Zápisy z jednání předmětové komise jazyků ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
14. Podkladová inspekční dokumentace
15. Hospitační záznamy ředitele, zástupce ředitele a členů inspekčního týmu
16. Daňové doklady k uskutečněným akcím DVPP v roce 2003
17. Oznámení ZŠ Dr. E. Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905, Krajskému úřadu Středočeského kraje o nevyužití účelových prostředků na projekt Informační gramotnost pedagogů (ředitel, 3. listopadu 2003, bez čj.)
18. Žákovské knížky a písemnosti
19. Přehled žáků se specifickými poruchami učení bez uvedení data a čj.

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů je, vyjma cizích jazyků, personálně zabezpečena velmi dobře, s výrazným zastoupením učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí k výuce daného předmětu. Nutnost aktuálního řešení odchodů či dlouhodobých nepřítomností několika učitelů se částečně negativně promítla do věkové skladby pedagogického sboru - k termínu inspekce ve škole pracovalo sedm učitelů s délkou praxe nad 40 let. Organizace činnosti školy je v písemné podobě poměrně dobře a přehledně zpracovaná. V její praktické realizaci vedením školy však byl zjištěn větší počet formálních i věcných nedostatků, které funkčnost systému celkově snižují. I přes neúplnost v poskytování a přenosu informací směrem k zaměstnancům školy se ředitel může opřít v pedagogické oblasti o kvalitní práci zejména metodických orgánů, v oblasti administrativně-účetní o profesionalitu sekretariátu školy. Pochybení i některé základní neznalosti stran řízení školy byly u ředitele registrovány i v přímém kontaktu s členy inspekčního týmu (poskytování neúplných, nepřesných či protichůdných informací). Citelné nedostatky se vyskytly v systému vedení zaměstnanců, mj. v nekonceptnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ve formálnosti vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků, v absenci kritérií pro osobní hodnocení pracovníků.

I když škola získala provedenými stavebními úpravami pět dalších učeben, zápasí s prostorovým omezením. Např. při dělené výuce cizího jazyka využívá škola jako provizorium i sborovnu školy. Zastaralý a opotřebovaný školní nábytek je průběžně obměňován moderním. V několika třídách byl registrován velikostně nerozlišený nábytek. Všichni žáci jsou vybaveni kompletní sadou učebnic. Zastoupení učebními pomůckami i didaktickou technikou v inventářích učeben a kabinetů je rozdílné, celkově mírně podprůměrné. Informační technika je zastoupena nedostatečně. Kontrola efektivit jejich využívání při výuce není vedením školy cíleně a systematicky prováděna.

Výuka není v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Obecná škola, neboť u hudební výchovy na 1. stupni a prvouky ve 3. ročníku je - oproti uvedenému plánu - stanovena nižší týdenní hodinová dotace. Hospitováno bylo celkem v 68 hodinách. Ze sledovaných dílčích jevů k lépe hodnoceným patřily oblast plánování a přípravy výuky a oblast interakce a komunikace, k hůře hodnoceným pak zejména oblast materiální podpory výuky a oblast vyučovacích metod, organizace výuky a psychohygieny výuky. Největším kladem výuky byly svědomitost a pečlivost vyučujících. Největším záporem celkově minimální názornost vycházející z materiálního zázemí a nevyužití alespoň stávajících pomůcek.

Vývoj školy od poslední inspekce

V závěrech a doporučeních inspekční zprávy z inspekce, která se v ZŠ Dr. E. Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905, uskutečnila ve dnech 19. - 22. října 1998, jsou konstatována mj. následující zjištění:

- * nadprůměrnost v angažovanosti učitelů při zavádění moderních forem a metod práce*
- * několikanásobné porušení školské legislativy dokládající rezervy v oblasti zásad školského managementu*
- * v plánovací činnosti posílit zpětné vazby, omezit formálnost kontroly školní dokumentace, systematicky sledovat plnění učebních plánů a osnov.*

Porovnáním uvedeného výčtu se závěry a zjištěními současného inspekčního týmu lze konstatovat, že nedostatky, zjištěné před pěti lety, trvají.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
Členové týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v.r.
	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
	Mgr. Petr Fejt	P. Fejt v.r.
	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Marcela Jüstelová

V Mladé Boleslavi dne 20. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. března 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Rudolf Skřivánek, ředitel školy	R. Skřivánek v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, tř. V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	23. 3. 2004	c4-1068/04-5143
Statutární město Mladá Boleslav	23. 3. 2004	c4-1069/04-5143

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
19. 3. 2004	c4-1067/04-5143	Připomínky byly podány.